

čtyři hodiny přes čas denně a 480 hodin přes čas za čtyři měsíce. Oba nižší soudy však přehlédly, že podle znaleckého posudku žalobce ztrávil při jídle denně aspoň půl hodiny, kterou dobu nelze do pracovní doby započítati (srv. poslední větu odst. IV. a kolektivní smlouvy). Jest tedy žalobci přiznati nárok na odměnu jen za 3½ hodiny přes čas denně a 420 hodin za čtyři měsíce. Odměnu 2 Kč 50 h za hodinu přes čas považuje dovolací soud za přiměřenou a přisuzuje tudíž žalobci za 420 hodin přes čas 1050 Kč. Pokud nižší soudy přiřkly žalobci na příslušný nárok o 150 Kč více, učinily tak neprávem.

Žalobní nárok na náhradu ušlého zpropitného 3.000 Kč, jehož se žalobce domáhá z toho důvodu, že se žalovaný nepostaral o to, by hosté byli vhodným způsobem upozorněni, že vrátný nemá podílu na poplatku za obsluhu, který se jim účtuje, jsa odkázán na zpropitné, nemá opory ani v kolektivní smlouvě ani v zákoně. Nárok ten jest žalobcem požadován jako nárok na náhradu výdělku, který prý žalobci ušel porušením smluvní povinnosti. K jeho opodstatnění poukazuje žalobce hlavně na dodatek v příloze ke kolektivní smlouvě, týkající se personálu dvorany, k němuž patřil i žalobce. Tímto dodatkem doporučuje se hotelierům, by vyhláškou na vhodném místě upozornili hosty, že pro personál dvorany se poplatek za obsluhu nedává do účtu. K tomu podal znalec vysvětlení, že bylo zvoleno slovo »empfohlen« (doporučuje se), ačkoli personál dvoran žádal, by hoteliéři tak činili. Nebylo-li přes to tomuto požadavku vyhověno a byla-li volena forma pouhého doporučení, bylo tím hotelierům ponecháno na vůli, by sami uvážili, zda hosty způsobem již naznačeným upozorniti chtějí, či nikoli. Formou doporučení jim smluvní závazek uložen nebyl a mohlo by se nanejvýš mluvit o závazku mravním, jehož porušení nezakládá povinnosti k náhradě škody. Nejde-li tu o porušení smluvního závazku, nevzešel již proto žalobci proti žalovanému nárok na náhradu ušlého výdělku a není třeba zabývat se ještě otázkou, zda žalobci opomenutím žalovaného ušel vůbec nějaký výdělek na zpropitném. Nevadí tedy, že nižší soudy nevěnovaly pozornost svědectví Josefa K-a, podle něhož žalobce lázeňským hostům, když mu při odchodu platili účty, říkal, že jako vrátný z peněz účtovaných za obsluhu nic nedostane a že peníze ty patří jen podomkoví a pokojské. Žalobní nárok na náhradu ušlého zpropitného nemá právního základu, o který se opírá, a měly nižší soudy žalobní žádost v tomto směru jako bezdůvodnou zamítnouti. Rozhodly-li opačně, stalo se tak nesprávným posouzením věci.

Čís. 9128.

Smír, jímž byly uspořádány věci manželů ve smyslu trvalého, avšak pouze faktického zrušení manželského společenství, jest neplatným.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1929, Rv I 561/29.)

Při zrušení manželského společenství roku 1922 ujednali manželé soudním smírem, že manžel bude platiti manželce výživné 90 Kč mě-

sičně. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se manželka na manželi zvýšení výživného o dalších 90 Kč měsíčně, ježto jí 90 Kč měsíčně naprosto nestačí k výživě. Procesní soud první stolice přiznal žalobkyni dalších 60 Kč měsíčně, odvolací soud nevyhověl odvolání žalovaného.

Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Žaloba se opírá o smír, uzavřený mezi stranami dne 6. dubna 1923, tedy o smlouvu, nikoliv o zákonnou povinnost manželovu, poskytovat manželce slušnou výživu podle § 91 obč. zák. Smyslem a účelem smíru bylo definitivně uspořádati věci manželů ve smyslu trvalého zrušení manželského společenství, a ne snad jen přiznati manželce výživné po dobu odděleného bydlení bez úmyslu zrušiti manželské společenství. Dohoda o výživném jest v těsné spojitosti s umluveným zrušením manželského společenství. Zrušení manželského společenství jest však bez šetření předpisů o soudním rozvodu manželství od stolu a lože, pokud se týče předpisů o rozluce, neplatné. Touto smlouvou mělo býti dosaženo toho, co manželům zakazuje předpis § 93 obč. zák., a bylo by obcházením zákona, kdyby byla takové smlouvě přiznána platnost. Není-li manželům dovoleno, by o své újmě zrušili manželský svazek, nesmí nic podniknouti, co slouží tomuto účelu a jej podporuje. Smír odporuje imperativnímu předpisu § 93 obč. zák., a žalobkyně nemůže oň opíratí žalobní nárok. O zákonnou vyživovací povinnost manželovu žaloba opřena není.

Čís. 9129.

Svolení knihovně oprávněných k poznámce podle § 297 a) obč. zák. jest potřebí jen, jde-li o stroje náhradní a je-li tato okolnost zřejmá z knihovní žádosti a z jejích dokladů. Jde-li podle knihovní žádosti a jejích dokladů o poznámku pro stroje nové a nenáhradní, musí býti o povolení poznámky vyrozumění knihovně oprávnění, jimž jest ponecháno, by uplatnili sporem porušení svých práv, míní-li, že jde o náhradní stroje. Jest třeba, by knihovnímu soudu bylo ze žádostí a předložených listin zřejmo nejen svolení vlastníkovo, nýbrž i, by nebylo pochybnosti, zda žádá o poznámku pro stroje náhradní či pro stroje nové. Knihovní soud nemůže řešiti otázku, zda jde o stroje náhradní čili nic.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1929, R II 275/29.)

Knihovní soud povolil knihovní poznámku podle § 297 a) obč. zák., rekursní soud žádost zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.